

NVE-Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Sted:
Berkåk

Dato:
26.08.2026

Vår ref:
Deres ref:

26/00636
202616577-3

Fornyett søknad om midlertidig fravik fra manøvreringsreglement for Driva kraftverk - Sunndal kommune

TrønderEnergi Kraft AS (TEK) søkte 28.07.2026 på vegne av Driva Kraftverk DA (DK) om fravik fra manøvreringsreglementet for regulering av Festa – Vindøla mv., sist endret ved kgl.res. 23.04.2004. Søknaden gjaldt å fravike bestemmelsen under pkt. 2 avsnitt 7 og 8 (gjengitt nedenfor) om tvangskjøring ved underskridelse av gitte vannføringer i Driva elv målt ved Elverhøy bru.

Søknaden ble avvist av NVE, og vi ble bedt om å gjøre en selvstendig vurdering av hvilken tappestrategi vi skal velge basert på de ulike konsekvensene i og rundt vassdraget. Det nevnes også at slipp av minstevannføring bør ha høy prioritet, noe det selvsagt har, da pålagt slipp av minstevannføring er et absolutt krav og ikke noe vi som regulant kan prioritere ned.

Når det gjelder tappestrategi så gir reglementet for Driva kraftverk ingen mulighet til å ha noen strategi i perioden 1. juni – 15. oktober så lenge Gjevilvatnet har fylling under gitte krav. I denne perioden skal det iht. reglementet tappes til Driva elv når denne har vannføring under gitte grenseverdier. Er vannføringen over grenseverdien er kravet at kraftverket skal stanse inntil fyllingskravet i Gjevilvatnet blir overholdt.

Situasjonen for Driva kraftverk med tanke på å ha vann i magasinet gjennom vinteren har ikke bedret seg siden forrige søknad. Det har vært kontinuerlig tvangskjøring i henhold til manøvreringsreglementet, og lite tilsig. Vi har gjort simuleringer for å ta høyde for en tørr høst og en vinter med lite tilsig. Et tørt scenario i perioden uke 35 – uke 48 (fra nå og frem til vinteren) tilsvarende som vi hadde i år 2000, kombinert med en vinter tilsvarende de 10 årene med lavest tilsig i vår statistikk, vil føre til at Gjevilvatnet vil komme ned til LRV i midten av mars. Og da har vi kun gjennomført pålagt tvangskjøring.

Konsekvensen for bidrag til forsyningssikkerhet og fleksibilitet til kraftsystemet fra Driva kraftverk blir også stor hvis dette scenarioet slår til. Vi risikerer at det kun blir tvangskjøring på 50 MW gjennom hele vintersesongen, og minimal mulighet til å bidra med kraftverkets totale effekt på 150 MW når kraftsystemet har behov for det.

I de kommende ukene (35-42) hvor grenseverdien for tvangskjøring er 75 og 50 kbm/sek så er det meget sannsynlig at vi må tappe ut 48 Mkbm. En uheldig konsekvens av tvangskjøring ved lav vannføring i elva er at en god del laks og sjøørret blir stående ved kraftverksutløpet fremfor å gå opp til fiskesperrea.

Det er vår vurdering at konsekvensene for vassdraget er vesentlig mindre av å redusere vannføringsgrensa ved Elverhøy som omsøkt de neste 8 ukene, fremfor risikoen for at vi ikke har vann å tappe med i mars når elva går under 11 kbm/sek.

TrønderEnergi Kraft AS

Telefon: 73 60 30 00

Postadresse:
Kløbbeveien 118
7031 Trondheim

Besøksadresse:
Kløbbeveien 118
7031 Trondheim

www.tronderenergi.no
tek.firmapost@tronderenergi.no
Org.nr: NO 878 631 072 MVA

Vi opprettholder derfor vår søknad om å redusere tvangskjøringa fra Gjevilvatnet, både mtp. å redusere sannsynligheten for knapphet kommende vinter, men ikke minst for å sikre at vi kan ivareta hensikten med vilkår om tvangskjøring til Driva elv.

Fraviket vi søker om er å redusere kravet til vannføring fra 75 kbm/sek til 20 kbm/sek som grense for når vi starter tvangskjøring i perioden fram til 14. september, og fra 50 kbm/sek til 11 kbm/sek som grense i perioden 15. september – 15. oktober. Med de omsøkte grensene er det over 90 % sannsynlighet for at vi unngår tvangskjøring i disse periodene og dermed sparer vi 48 Mkbm.

Helhetlig vassdragsperspektiv

Grenseverdiene på 75 og 50 m³/s ved Elverhøy er terskler som utløser tvangskjøring av Driva kraftverk. I vinterperioden er det samtidig krav om å opprettholde minst 11 m³/s nedenfor kraftverksutløpet. Denne vannføringen sikres gjennom kjøring av kraftverket, og det tilgjengelige magasinvolumet i Gjevilvatnet er dermed avgjørende for at kravet skal kunne overholdes gjennom en tørr vinter.

Vann som brukes til tvangskjøring i sensommer- og høstperioden, vil ikke være tilgjengelig senere i vinter. Skal vi gjøre tiltak som har en effekt er vi derfor nødt til å gjøre det nå. Våre simuleringer viser at fortsatt tvangskjøring etter gjeldende grenser, kombinert med en tørr høst og vinter, kan føre til at Gjevilvatnet når LRV i midten av mars.

Etter TEKs og DKs vurdering er det derfor nødvendig å veie konsekvensene av redusert tvangskjøring de kommende åtte ukene opp mot risikoen for manglende magasinreserve i vinterens mest kritiske lavvannsperiode, og manglende bidrag til kraftproduksjon og effekt gjennom vinteren. Det omsøkte fraviket innebærer ikke fravik fra kravet om minst 11 m³/s nedenfor kraftverksutløpet.

Det omsøkte fraviket vil i perioder kunne gi lavere vannføring i Driva enn ved ordinær manøvrering, men virkningen er tidsavgrenset. TEK har konferert med relevante fagmiljøer om miljøvirkningene, og vurderingen er at et eventuelt fravik ikke forventes å medføre vesentlige negative miljøeffekter utover virkningene av den pågående tørke- og lavvannssituasjonen oppstrøms kraftverksutløpet.

Tvangskjøring ved lav naturlig vannføring kan dessuten føre til at oppvandrende laks og sjøørret blir stående ved kraftverksutløpet fremfor å vandre videre mot fiskesperra. Redusert tvangskjøring kan dermed redusere denne effekten.

Ved eventuell nedregulering vil vannføringen reduseres gradvis for å begrense risikoen for stranding av fisk.

Samlet vurdering

Det omsøkte fraviket vil redusere tvangskjøringen fra Gjevilvatnet og øke sannsynligheten for at det er tilstrekkelig vann tilgjengelig til å opprettholde 11 m³/s gjennom vinteren.

Etter en samlet vurdering mener TEK at ulempene ved et kortvarig fravik er mindre enn risikoen ved å bruke opp en vesentlig del av magasinreserven før vinterens mest kritiske lavvannsperiode og risikoen for at Driva ikke kan bidra med fleksibilitet og effekt til kraftsystemet gjennom vinteren. Fraviket vurderes derfor også å bidra til at formålet med reglementets krav til tvangskjøring kan ivaretas når behovet er antatt størst.

Vi ber derfor om at søknaden behandles så raskt som mulig, slik at et eventuelt positivt vedtak kan få den tilskattede virkningen. Vi har forståelse for at saken må behandles grundig, og at det kan være nødvendig med en begrenset høring.

Med vennlig hilsen
TrønderEnergi Kraft AS

Kjetil Værnes
Avdelingsleder operatørskap/leder for manøvrering

Kopi: Sunndal kommune
Oppdal kommune
Ann Cathrine Holmen, her
Petter Hersleth, her
Anders Thon Bråten, her